

Číslo: 6053/2022 - 2023

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch od 15. 02. 2023 do 16. 02. 2023

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola s materskou školou, Cintorínska 135/9, Hontianske Moravce	
Zriaďovateľ	Obec Hontianske Moravce

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Michaela Jeloková, riaditeľka školy

Mgr. Lucia Tesárska, zástupkyňa riaditeľky školy pre základnú školu

Mgr. Petra Meňušová, zástupkyňa riaditeľky školy pre materskú školu

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 6053/2022 -2023 zo dňa 07. 02. 2023

inšpekciu vykonali:

Mgr. Andrea Koristeková, školská inšpektorka,

ŠIC Banská Bystrica

Mgr. Gabriela Fuňáková, školská inšpektorka,

ŠIC Banská Bystrica

Mgr. Barbora Bírešová, PhD, prizvaný odborník z praxe

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav prijímania žiakov do špeciálnej základnej školy a špeciálnej triedy základnej školy a ich rovný prístup k vzdelávaniu

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola štátna vidiecka plnoorganizovaná základná škola s vyučovacím jazykom slovenským.

V školskom roku 2022/2023 sa v jednozmennej prevádzke, v 1 špeciálnej triede (ŠT) vzhľadom na druh a stupeň postihnutia vzdelávalo spoločne 10 žiakov 2. až 9. ročníka podľa učebných osnov (UO) pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia - A variant (2 žiaci 2. ročník, 2 žiaci 5. ročník, 2 žiaci 7. ročník, 3 žiaci 8. ročník a 1 žiak 9. ročník).

Na 1. stupni boli vzdelávaní 2 žiaci, z toho 1 bol vzdelávaný podľa vzdelávacieho programu (VP) pre žiakov s mentálnym postihnutím (MP) a 1 žiačka podľa VP pre žiakov s viacnásobným postihnutím (VNP), ktorý primárne vychádzal zo VP pre žiakov s MP.

Prípravný ročník zriadený nemali a v aktuálnom školskom roku nevzdelávali žiakov v 1., 3., 4. a v 6. ročníku.

Pedagogický proces zabezpečovali 5 pedagogických zamestnancov, z toho 1 pedagogický asistent. ŠKD, ktorý bol organizačnou súčasťou školy, nenavštevovali žiaci zo ŠT.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Prijímanie žiakov do školy

Riaditeľka školy rozhodla o prijatí žiakov do školy na základe ich zdravotného znevýhodnenia po diagnostických vyšetreniach zameraných na zistenie ich špeciálnych výchovnovzdelávacích potrieb vykonaných zariadením poradenstva a prevencie a na základe písomnej žiadosti zákonných zástupcov. Všetci žiaci 1. stupňa mali vyplnené aktuálne tlačivo Návrh na vzdelávanie dieťaťa alebo žiaka so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami v materskej škole, v základnej škole, v strednej škole a v špeciálnej škole (ďalej Návrh) s informovaným súhlasom zákonného zástupcu.

Na základe odporúčania poradenského zariadenia¹ a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu jednému žiakovi vypracovali IVP, v ktorom bez úpravy učebného plánu a učebných osnov špecifikovali potrebnú úpravu prostredia školy a triedy, personálne zabezpečenie a odborný servis, materiálne – technické zabezpečenie (kompenzačné a špeciálne učebné pomôcky), hodnotenie a klasifikáciu a osobitosti pedagogických postupov a prístupov vo vzdelávaní vzhľadom na jeho viacnásobné postihnutie.

Z obsahu IVP bolo zjavné, že platnosť dokumentu predlžovali a aktualizovali v súlade so závermi rediagnostických vyšetrení a odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie. Súčasťou Návrhov boli komplexné hodnotenia žiakov za školský rok.

Diagnostiku mentálnej úrovne žiakom realizovalo CPP². Z prehľadu vykonaných diagnostických vyšetrení žiakov 1. stupňa po absolvovaní prvého roku ich školskej dochádzky vyplynulo vykonanie psychologickú rediagnostiku 1 žiakovi. Špeciálnopedagogické rediagnostické vyšetrenie uskutočnené v nadväznosti na psychologickú rediagnostiku poskytlo škole informáciu o aktuálnej úrovni jeho intelektových schopností a odporúčania k výchove a vzdelávaniu vzhľadom k aktuálnemu zdravotnému stavu.

Prijímanie žiakov do školy bolo realizované v súlade s právnymi predpismi. Analýzou pedagogickej dokumentácie bolo zistené, že predložené zoznamy žiakov korešpondovali so záznamami v triednych výkazoch za ostatné štyri školské roky.

Odborník z praxe analyzoval 3 správy z diagnostického (psychologického) vyšetrenia dvoch žiakov 2. ročníka.

V odbornom posudku uviedol, že podľa informácií z predložených správ z psychologického vyšetrenia bolo diagnostické vyšetrenie Viktora Kovácsa, správa vydaná dňa 28. 02. 2022 a Zuzany Didiovej, správa z vyšetrenia CPPPaP Zvolen z 09. 04. 2021 a správa z vyšetrenia ČŠPP Šahy z 08. 02. 2022 realizované len v jednom kontakte, pričom pre posúdenie úrovne všeobecných rozumových schopností žiaka pri podozrení na mentálne postihnutie, pre spoľahlivé určenie diagnostického záveru, sú potrebné minimálne dve a viaceré diagnostické stretnutia (okrem prípadu, kedy je mentálne postihnutie spoľahlivo potvrdené relevantným zdravotníckym zariadením).

V správach zo psychologického vyšetrenia Viktora Kovácsa a Zuzany Didiovej je možné, vzhľadom na aplikáciu a interpretáciu diagnostických metód považovať diagnostický záver za spoľahlivý. Záver diagnostických vyšetrení je formulovaný nespoľahlivo, vzhľadom na použitie termínu „orientačne“. Termín orientačne sa používa vo vzťahu k stanoveniu susp. diagnózy, na základe ktorej nemožno odporúčať také postupy vo výchovno-vzdelávacom procese, ktoré sú viazané na stanovenie zdravotného znevýhodnenia alebo špeciálnych

¹ CPP, Dukelských hrdinov 44, Zvolen;

² CPP, Dukelských hrdinov 44, Zvolen; CPP, Mierová 1, Levice;

výchovno-vzdelávacích podmienok. Pravdepodobne ide v správach o nevhodne zvolenú formuláciu záveru, pričom ostatné informácie z diagnostických vyšetrení ukazujú, že ide o žiakov s mentálnou retardáciou. V diagnostických záveroch všetkých predložených správ z diagnostického vyšetrenia nie je uvedená informácia o úrovni adaptívneho správania žiakov, pričom v správach je toto správanie popísané. Vzhľadom na aplikáciu diagnostických nástrojov je možné diagnostické závery z diagnostických vyšetrení Viktora Kováča, správa vydaná dňa 28. 02. 2022 a Zuzany Didiovej, správa z vyšetrenia CPP Zvolen z 09. 04. 2021 a správa z vyšetrenia CPP Levice, elokované pracovisko Šahy z 08. 02. 2022 považovať za spoľahlivé.

Na základe analýzy správ z diagnostických vyšetrení odborník z praxe nenariadil rediagnostiku vyšetrení.

Obsah vzdelávania

ŠkVP bol prerokovaný v pedagogickej rade, v rade školy a zverejnený na webovom sídle školy. Učebný plán (UP) pre žiakov s MP vychádzal z rámcového učebného plánu (RUP) príslušného vzdelávacieho programu (VP), nebol³ však súčasťou predloženého ŠkVP. Disponibilné hodiny boli využité na navýšenie časovej dotácie vyučovacích predmetov s cieľom fixácie učiva. V dokumente neboli zadefinované formy vzdelávania a neobsahoval informácie o podmienkach a osobitostiach vzdelávania žiakov s MP, ktorí boli vzdelávaní v ŠT.

Kontrolou rozvrhu hodín pre ŠT bolo zistené, že úprava dĺžky trvania 5. a 6. vyučovacej hodiny na menej ako 45 minút nebola prerokovaná pedagogickou radou⁴. Poznámky k UP obsahovali informáciu o skrátení 5. vyučovacej hodiny na 35 minút z organizačných dôvodov (vydávanie obedov v školskej jedálni) pre žiakov ŠP. Dodržaná nebola ani dĺžka obedňajšej prestávky, čo nebolo v súlade s právnym predpisom. Učebné osnovy tvorili prílohu ŠkVP.

Kvalifikačné predpoklady a požiadavky na pedagogických a odborných zamestnancov

Riaditeľka školy a zástupkyne riaditeľky školy spĺňali kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky na výkon riadiacej funkcie vedúceho zamestnanca školy.

Výchovnovzdelávací proces zabezpečovali 4 učители a 1 pedagogická asistentka spĺňajúca kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti pedagogického asistenta. Kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti učiteľa v špeciálnej triede základnej školy nespĺňal jeden učiteľ (nezískanie druhého stupňa vysokoškolského vzdelania na výkon pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca v kategórii učiteľ), čo nebolo v súlade s právnym predpisom.

Pedagogická asistentka bola financovaná z nenormatívnych finančných prostriedkov poskytovaných MŠVVaŠ SR na osobné náklady asistentov učiteľa pre žiakov so zdravotným znevýhodnením.

Riaditeľka školy vydala plán profesijného rozvoja po prerokovaní v pedagogickej rade a po schválení zriaďovateľom. Vychádzal z analýzy personálneho obsadenia školy, bol orientovaný na rozvíjanie profesijných spôsobilostí a kariérny rast PZ a jeho prílohu tvorili osobné plány profesijného rozvoja PZ na jednotlivé školské roky schválené riaditeľkou školy.

Podmienky vzdelávania

Školský poriadok vydaný riaditeľkou školy bol prerokovaný v pedagogickej rade i v rade školy. Upravoval podrobnosti o výkone práv a povinností žiakov a ich zákonných zástupcov, o prevádzke a vnútornom režime školy a o podmienkach na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov a ich ochrany pred sociálnopatologickými javmi, diskrimináciou a násilím

³ nachádzal sa v pláne práce metodického združenia špeciálnej triedy

⁴ trvanie 5. vyučovacej hodiny 35 minút a 6. vyučovacej hodiny 40 minút

i podmienky nakladania s majetkom školy a jeho ochrany. Škola bola pavilónového typu, tvorili ju štyri budovy. Súčasťou areálu školy bolo trávnaté a multifunkčné ihrisko, náučný chodník s informačnými tabuľami. Prízemie všetkých budov bolo bezbariérové. ŠT bola zriadená v budove pre 2. stupeň.

Žiaci ŠT využívali telocvičňu, dielňu na výučbu technických prác, učebňu humanitných predmetov⁵, cvičnú kuchynku, školskú knižnicu, učebne IKT, altánok a ihriská v areáli školy. Učitelia ŠT mali svoj kabinet na učebné pomôcky, k dispozícii im bolo i vybavenie ostatných školských kabinetov.

Špeciálna trieda bola vkusne upravená, vyzdobená prácami žiakov a nástennými názornými učebnými pomôckami, vybavené špeciálnymi a kompenzačnými učebnými pomôckami⁶. Všetci učitelia ŠT mali k dispozícii prenosné počítače s prepojením na interaktívnu tabuľu. Vybavenie učebnicami a pracovnými listami z prostriedkov poskytnutých MŠVVaŠ SR považovali za dostatočné a vyhovujúce.

V školskom roku 2022/2023 boli žiaci ŠT zapojení do výtvarného krúžku i do školských aktivít spoločne s intaktnými žiakmi školy, čím škola zabezpečila plnenie princípu inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní. Počty žiakov v triedach korelovali s legislatívou stanovenými maximálnymi počtami. Pozíciu výchovného a kariérneho poradcu zastával interný pedagogický zamestnanec. Z analýzy jeho plánu vyplynulo, že poskytoval poradenskú, konzultačnú a koordinačnú činnosť i metodickú a informačnú pomoc pedagogickým zamestnancom školy⁷. Spolupracoval s kariérnou poradkyňou z poradenského zariadenia a výchovnými poradcami, zúčastňoval sa porád a vzdelávaní, školení pre výchovných poradcov. Pracoval s programom Proforient.

So žiakmi pracovala aj sociálna pedagogička, ktorá realizovala aktivity zamerané na identifikáciu, formovanie a rozvoj pozitívnej sociálnej klímy v triednych kolektívoch, elimináciu nežiadúceho správania žiakov, rozpoznanie profesijnej orientácie žiakov.

V škole boli zriadené pozície koordinátorov⁸, ktorí v súlade s plánmi schválenými riaditeľkou školy organizovali školské i mimoškolské výchovnovzdelávacie aktivity a svoju činnosť preukázateľne vyhodnocovali na zasadnutiach pedagogickej rady. Škola sa podieľala na rôznych športových, výchovných a spoločenských aktivitách v spolupráci so zriaďovateľom a zákonnými zástupcami žiakov.

Pedagogickí zamestnanci pracujúci v ŠT boli členmi poradných orgánov riaditeľky školy, a to pedagogickej rady a Metodického združenia špeciálnych tried⁹, ktoré pracovalo podľa riaditeľkou školy schváleného a na zasadnutiach pedagogickej rady vyhodnocovaného plánu. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy zákonní zástupcovia prejavovali záujem o vzdelávacie

⁵ Projekt: ŠOV, Škola otvorená všetkým;

⁶ Ceruzka s viditeľnou hrubšou stopou, pieskovnička na rozvoj grafomotoriky, vybrané slová, násobilka, číselné rady na kartách; mapy; ABC skladacia abeceda; pracovné zošity Kuliferdo; drevené kocky; pexesá; penové vrecká a loptičky; CD prehrávače, pomôcky na rozvoj zmyslového vnímania; motanice a i.;

⁷ Viedol evidenciu neprospeievajúcich žiakov a evidenciu záznamov z rozhovorov so zákonnými zástupcami žiakov a so žiakmi, ktorí svojím správaním porušili pravidlá stanovené školským poriadkom;

⁸ koordinátor čitateľskej gramotnosti, prevencie drogových závislostí, koordinátor finančnej gramotnosti, žiackeho parlamentu, environmentálnej výchovy, koordinátor regionálnej výchovy a k ľudským právam;

⁹ V rámci svojej činnosti sa členovia MZ pre ŠT venovali tvorbe, prehodnocovaniu a úpravám IVP, analýzam výchovnovzdelávacích výsledkov, správania a dochádzky žiakov, zavádzaniu inovatívnych spôsobov výučby, využitiu a tvorbe učebných pomôcok a pracovných listov, prehodnocovaniu efektivity obsahu novozavedených vyučovacích predmetov v UP a pod.;

výsledky svojich detí, so školou spolupracovali a dbali na odporúčania pedagógov, školskej špeciálnej pedagogičky i odborných zamestnancov poradenských zariadení.

1.3 INÉ ZISTENIA

Adresa školy uvedená v zriaďovacej listine nekorešpondovala s adresou v sieti škôl a školských zariadení, na čo bol zriaďovateľ písomne upozornený.

2 ZÁVERY

Škola zabezpečovala výchovu a vzdelávanie žiačky s viacnásobným postihnutím a žiakovi s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia. Súčasťou ŠkVP neboli UP, absentovali informácie o podmienkach a osobitostiach vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom MP vzdelávaných v ŠT a formách výchovy a vzdelávania. V ŠT nebola dodržaná dĺžka obedňajšej prestávky a vyučovacie hodiny boli skrátené bez prerokovania pedagogickou radou.

Pedagogické stratégie zodpovedali vzdelávacím potrebám žiakov a boli predpokladom na saturovanie ich ŠVVP. Prijímanie žiakov bolo realizované na základe písomnej žiadosti zákonných zástupcov a po ich informovanom súhlase. Závery odborných vyšetrení žiakov preukázali ich mentálne postihnutie. Návrhy na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami boli vedené komplexne. IVP pre žiaka s viacnásobným postihnutím bol vypracovaný na základe odporúčaní CPP a aktualizovaný na základe potrieb žiaka, v súlade so závermi rediagnostického vyšetrenia a odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie.

Žiaci mali rediagnostické psychologické vyšetrenie po prvom roku školskej dochádzky s cieľom stanovenia aktuálnej úrovne ich mentálnych schopností. V nadväznosti na opakovanú psychologickú diagnostiku bolo vykonané aj špeciálnopedagogické rediagnostické vyšetrenie s cieľom stanoviť optimálne odporúčania k ich výchove a vzdelávaniu vzhľadom k ich aktuálnemu zdravotnému stavu a schopnostiam. Kvalifikačné predpoklady na výkon učiteľa v ŠT nespĺňal jeden pedagogický zamestnanec. Riaditeľka školy vypracovala plán profesijného rozvoja na základe analýzy potrieb školy.

Školský poriadok upravoval podmienky na zaistenie ochrany žiakov pred diskrimináciou. Interiér a exteriér školy umožňovali výchovu a vzdelávanie podľa ŠkVP. Priestory školy boli využívané efektívne a materiálno-technické vybavenie školy vytváralo predpoklady pre poskytovanie kvalitného vzdelávania žiakom s mentálnym i viacnásobným postihnutím za dodržiavania špeciálnopedagogických metód, foriem a zásad.

Výchovný poradca poskytoval žiakom, zákonným zástupcom i pedagógom odbornú a metodickú pomoc. Zákonní zástupcovia prejavovali záujem o výchovno-vzdelávacie výsledky svojich detí. Odborné služby poskytovali žiakom odborní zamestnanci školy a poradenských zariadení.

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 7 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (nerozpracovanie podmienok a osobitostí vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom MP vzdelávaných v ŠT v ŠkVP),
2. § 7 ods. 4 písm. d) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (nezadefinovanie foriem výchovy a vzdelávania),

3. § 7 ods. 4 písm. e) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (nezačlenenie UP do ŠkVP),
4. § 12 ods. 1 zákona č. 138/2009 Z. z. o pedagogických a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 1 ods. 1 písm. a) vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 1/2020 o kvalifikačných predpokladoch pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov (nezískanie druhého stupňa vysokoškolského vzdelania na výkon pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca v kategórii učiteľ),
5. § 2 ods. 6 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole (skrátene 5. a 6. vyučovacej hodiny bez prerokovania v pedagogickej rade a prepočtu vyučovacieho času na 45 minútové vyučovacie hodiny),
6. § 2 ods. 7 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole (nerešpektovanie dĺžky obedňajšej prestávky žiakov v ŠT).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. **ukladá kontrolovanému subjektu** v lehote **do 10. 04. 2023** **prijat' konkrétne opatrenie** na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa **riadenia školy** (nerozpracovanie podmienok a osobitosti vzdelávania žiakov s MP vzdelávaných v ŠkVP; nezačlenenie UP do ŠkVP; nezadeinovanie foriem výchovy a vzdelávania), **podmienok výchovy a vzdelávania** (skrátene 5. a 6. vyučovacej hodiny bez prerokovania v pedagogickej rade a prepočtu vyučovacieho času na 45 minútové vyučovacie hodiny; nerešpektovanie dĺžky obedňajšej prestávky) a **personálnych podmienok** (nesplnenie kvalifikačných predpokladov na výkon pedagogickej činnosti jedného pedagogického zamestnanca) a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Banská Bystrica s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

Správu o splnení prijatých opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Banská Bystrica v termíne do **14. 09. 2023**.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII:

1. ŠkVP,
2. triedne knihy a triedne výkazy za ostatné 4 školské roky,
3. rozhodnutia riaditeľky školy a podklady k ich vydaniu,
4. ďalšia dokumentácia žiakov 1. – 4. ročníka,
5. žiadosti zákonných zástupcov o prijatie dieťaťa do školy,
6. návrhy na vzdelávanie,
7. správy z diagnostických vyšetrení; odborných lekárskech vyšetrení,
8. IVP,
9. školský poriadok,
10. plán profesijného rozvoja 2019 - 2023,
11. doklady o vzdelaní vedúcich PZ a ostatných PZ,

12. prehľad absolvovaných seminárov, webinárov a ďalších vzdelávaní PZ,
13. zápisnice z pedagogickej rady,
14. plán práce na školský rok 2022/2023,
15. dokumentácia záujmových útvarov na školský rok 2022/2023,
16. prehľad mimoškolských aktivít,
17. dokumentácia výchovného poradcu,
18. dokumentácia koordinátorov výchov na školský rok 2022/2023.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Andrea Koristeková

Dňa: 27. 02. 2023

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

Mgr. Andrea Koristeková

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Michaela Jeloková

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 13. 03. 2023 v Banskej Bystrici:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

Mgr. Andrea Koristeková

.....

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Michaela Jeloková

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

Mgr. Michaela Jeloková

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Andrea Koristeková

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti